

Rotterdam koos, dat ten opzichte van zijn Ab de Jager volmaakt onschuldig is?

Jammer, dat U.M. „Holland“ dit boek heeft willen uitgeven. Dat spijt ons voor de U.M. „Holland“.

Nadat het bovenstaande reeds gezet was, las ik nog volgende detaillering van Prof. Grosheide in „N.H. Kbl.“:

Als de heer Evers, zeg ik, zelf student is geweest, dan is hij toch al heel wat vergeten. In het Latijn komen meer fouten voor, dan dat ik aan drukfouten zou kunnen denken, b.v. Veni Creator Spiritus Sancto, want in het bekende kerklied ontbreekt het laatste woord. De Synode van Assen heeft niet voorgeschreven: letterlijke opvatting. Dat er veel (spatiëring van mij) predikanten zijn, die het met Assen niet eens zijn, maar geen mond durven open doen, is een bekende insinuatie, die nu na zeven jaren nog altijd op bewijs wacht. Geen menschen neemt op in het verbond der genade. Geen student zal, als hij geestelijken troost zoekt, een Latijnsch Nieuwe Testament raadplegen. Een kandidaat van de V.U. wordt niet in de Hervormde Kerk tot het predikambt toegelaten. Evenmin kan hij aarzelen, of hij praeparatoir zal doen of niet en het dan toch maar doen in het hier beschreven geval, want een student als de held in dit verhaal, zou geen testimonium voor dat examen hebben. Een kandidaat is op de classis niet tegenwoordig bij de bespreking van zijn preek. De N.C.S.V. heeft geen grondslag. Het is buitengewoon vanzelfsprekend, dat van een aanstaand predikant instemming gevraagd wordt met de uitspraken van de Synode der Kerken, van welke hij er één wenscht te dienen. De reeks is lang en ik kan haar nog langer maken. Men moet niet zeggen, dat dit toch dingen zijn, die in de romans wel wat anders mogen voorgesteld worden, dan ze in de werkelijkheid toegaan. Want al deze dingen zijn essentieel voor het verhaal en de fouten zeggen, dat het niet zoo kan gebeurd zijn als Evers het aan de Gereformeerde Kerken ten laste legt. Hij heeft ook algemeen bekende feiten veranderd. Dat laat ik daar, maar hij heeft er onzin van gemaakt, zóó, dat een algemeen bekend geacht en bejaard predikant moet afsteden als voorzitter van een kerkelijk Geref. Evangelisatiebond. Zooliets bestaat niet en kan niet bestaan. Of dat een op de classis onrechtzinnig geachte preek, door een hoogleeraar aan de Vrije Universiteit rechtzinnig zou zijn geacht. Wat uit die preek is meegedeeld zal geen Gereformeerd hoogleeraar rechtzinnig noemen. Nog erger is, dat we vrijwel in het onzekere blijven, wat de student met zijn verzet tegen het oude nu eigenlijk wil. Niet intellectueel, de persoonlijkheid. Jawel, maar als dit laatste wordt uitgebreid tot het preeken uit eigen ervaring, zal niemand dat nog Gereformeerd achten.

Het is goed, hierop te letten. De auteur kent de kringen niet, waarover hij schrijft.

Voorbereiding op den dood.

De W. W. Meynen schrijft in „Geref. Kb. Dordrecht“:

Eenigen tijd geleden schreef Dr. Delhez in „De Stroom“ iets dat onze instemming heeft:

„Mijn indruk is, en ik sta hierin allerminst alleen, dat de meeste chronische zieken, als de dood nadert, dit vooruit weten. Althans, zij voelen het. En daartegenover staat, dat de heele omgeving voortdurend haar best doet vooral den indruk te wekken of levendig te houden, dat er geen sprake is van een naderende scheiding. Met deze bedoeling wordt luchtig gepraat, worden plannen opgeworpen, vaak ook direct het tegendeel beweerd, van wat men overtuigd is, dat de waarheid is. Een heele comédie wordt gespeeld met een goed doel. Men wil den patiënt de hoop laten behouden en meent hem hiertoe den grootst mogelijken dienst te doen.

Dat in twijfelachtige gevallen de gezondheid gebaat kan worden door het blijven hopen, zal ik niet ontkennen. En zeker is het vaak ongeoorloofd over het einde te spreken met een vastheid, alsof het onherroepelijk vaststaat. Geen medicus blift op dit punt vrij van vergissingen. En even zeker is, als er over gesproken moet worden, niet elk oogenblik geschikt of heeft een ieder het recht dit onderwerp aan de orde te stellen. Maar, als ieder overtuigd was, dat het einde komen, gauw komen moest, dan... ja dan heeft het mij wel eens geërgd, dat komediespelen, als iets onwaardigs in omstandigheden, die grootscher eischen stelden.

Moet de dokter het zeggen? mag hij het doen, als de zieke hem er naar vraagt? De meeste dokters zullen „neen“ antwoorden en ook het publiek vindt als regel, dat hij mee moet onwaarheid spreken.

Mag ik een ervaring uit mijn praktijk aanhalen? Een man in de kracht van zijn leven, met zeer ernstige verschijnselen, zei op een ochtend tegen mij: „Dokter, geloof u, dat ik later zal worden? Ik wil het weten met het oog op mijn gezin en mijn zaken. Ik begrijp dat u u kunt vergissen. Maar zeg mij toch uw meening. Een onzeker antwoord zal ik als neen beschouwen. Wat denkt u? Beter worden, ja of neen?“

En toen heb ik geantwoord: „Neen, ik geloof niet dat u beter zult worden“. Was dat een verkeerd antwoord? Ik geloof ook nu nog van niet. Uit die rustige stem, die scherp gestelde vraag en zijn heele kalmte sprak voor mij de zekerheid, dat die man de beide mogelijke antwoorden en hun betekenis ernstig had onder de oogen gezien. Zoo van mijn antwoord lichamelijke schade het gevolg ware geweest, ik zou geen berouw hebben gevoeld. Die schade zou voor zijn verantwoordelijkheid zijn gekomen, niet voor de mijne. Maar ik geloof niet veel aan die schade. En tegenover die schade zou vermoedelijk winst staan, groote winst.

Zijn wij dan geestelijk en daardoor ook lichamenlijk zooveel zwakker dan de Roomschen? Bij dezen toch merkt men dikwijls op, dat na het bedienend worden van

den patiënt, dus na toch wel een zeer ernstige wachschuiving van nabijheid gevaar, hij juist weer beter wordt. Het schijnt, dat de genademiddelen van de kerk een kalmte gegeven hebben, die ook aan het lichaam ten goede komt.

Tot zoover de aanhaling.

De Meynen verklaart het eens te zijn met de schrijver.

Ik ook.

KERKNIEUWS

GEREFORMEERDE KERKEN.

Beroepen te:

Krabbedijk: Cand. J. Groen te Rotterdam.
Naaldwijk: S. Hockstra te Lollum.
Oudekerk: Cand. Th. J. Kerssies te Wildervank.

Intrede te:

Borssele-Driewegen: Cand. H. Franssen. Tekst: Psalm 125.
C. L. F. van Schelven. †

Zondag 24 December is te Utrecht in het Diaconuskerk waar hij tengevolge van een hem overkomen ongeluk is worden opgenomen, in den ouderdom van 75 jaar overleden. De C. L. F. van Schelven, emeritus-predikant van de Gereformeerde Kerk te Wageningen.

CHRISTELIJKE GEREFORMEERDE KERKEN.

Aangenomen naar:

Delft: J. A. Riekel te Sliedrecht.

Bedankt voor:

Arnhem: L. S. den Boer te Leerdam.

GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

Beroepen te:

Goes: M. Heikoop te Utrecht.

NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

Beroepen te:

Boxmeer: S. A. Baljon, hulpred., te Sneek.
Brielle: C. G. H. Blok te Westmaas.
Nijkerk: A. Lutijn te Vlaardingen.
Zuidwoude (N.H.): Cand. W. E. M. Eggink te Rotterdam.

Aangenomen naar:

Huisdunten-Julianadorp: Cand. M. van Wichen te Amstelveen.

Bedankt voor:

Akker- en Murmerwoude: C. J. Laarman te 2e Exloerme.
Wouterswoude: P. Hakkensteg te Kortenhof.

Intrede te:

Zaltbommel: J. J. H. Visch. Tekst: Jes. 40: 3.

Afscheid van:

Maastricht: W. Bax. Tekst: Luc. 2: 29 en 30.

Zutphen: J. Henzel. Tekst: Luc. 2: 14.

Overleden:

W. Okken te Groningen, emer.-pred., 84 jaar.

BESTUREN, HOOFDEN EN ONDERWIJZERS VAN CHRISTELIJKE SCHOLEN, die in dezen tijd op de hoogte willen blijven van wat er in de kringen van het Chr. onderwijs omgaat, vinden daartoe hun blad in het vrije schooljaar.

„DE SCHOOL MET DEN BIJBEL“

WEEKBLAD VOOR HET CHRISTELIJK ONDERWIJS

Het blad, dat onder leiding staat van de redacteurs A. DREWE, en J. LENS, telt de meest bevoegde medewerkers, o.a. voor wetenschappelijke zaken, en geeft een beeld van de stromingen en feiten op het terrein van het Chr. onderwijs.

Men neme een proefabonnement voor een half jaar à f2.25, vooruitbetaling te storten op postrekening 36000, bij de Uitgeverij OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES.

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

VERSCHEENEN BIJ DRUKKERIJ EDECEA TE HOOFDSTAD

HET RELIGIEUS SOCIALISME

IN NEDERLAND

DOOR C. A. VREUDDENHIL

Geref. Pred. te Oud-Vossemeer

Een populair geschreven brochure, welke achterom volgens behandelt:

1. Het ontstaan van het religieus socialisme.
2. De drie groeperingen in het religieus socialisme.
3. Wezen en streven van het religieus socialisme.
4. De religie van het religieus socialisme.
5. De invloed van het religieus socialisme.
6. Onze houding tegenover het religieus socialisme.

40 pagina's 8° royaal PRIJS 30 CENTS

Toezending uitsluitend na ontvangst der gelden op postzegels, per postwissel, of per giro (No. 3340).

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

EEN MERKWAARDIG VIJFTIENDE

De Bern. Smytegelt

De H. J. Budding

De D. Bakker

De P. van Dijke

De L. Boone

BIJDRAGE TOT DE KERKELIJKE HISTORIE IN ZEELAND

DOOR

A. M. WESSELS.

Prijs 60 cent

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers.

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

Postrekening No. 36000

„De Reformatie“ is door zijn groote oplage HET blad voor FAMILIE-ADVERTENTIËN. Onze Gereform. kringen gelieven daarmede te rekenen.

Heden verscheen:

'n Eenzaam Land

Schetsen uit de Kleine Karoo

door

Pauline Smith

Uit het Engelsch door W. L. RUYSS - BARGER

Prijs f 1.75 - Geb. f 2.40

De schrijfster is opgegroeid in de Kleine Karoo, 'n eenzame hoogvlakte in Zuid-Afrika. De menschen daar zijn van oorsprong Hollanders. 't Is frisch volkje met een eigen levensvisie. De schetsen onderscheiden zich door levendigheid; de menschen zijn zielekundig zuiver doorvoeld. 'n Fijn boek.

In elken boekhandel

J. H. KOK - KAMPEN

ZALIG DE DOODEN, DIE IN DEN HEERE STERVEN

Een lied met harmonium-, orgel- of piano-begeleiding.

4e druk. Prijs f 0.40.

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgevers

OOSTERBAAN & LE COINTRE.

GOES.

INSLAAN

MOET UW RECLAME-DRUKWERK

WORDT ER WEL ALLE ZORG? BESTEED AAN UW DRUKWERK?

AARZEL NIET EEN VAN ONS TE ONTBIEDEN. HET VERPLICHT U TOT NIETS EN HET RESULTAAT VOOR UW ZAAK ZAL VERRASSEND ZIJN.

MEERMALEN BEKROOND MET EERSTE EN EERE-PRIJZEN

OOSTERBAAN & LE COINTRE

LANGE VORSTSTRAAT - GOES

ZAK-WIJKBOEKJE

VOOR OUDERLINGEN

Aan ons fonds voor Kerkelijke Administratie enz. voegden we deze uitgave toe, samengesteld uit een praktisch klembandje, dat in elke jaszak een plaats kan vinden en waarin een aantal bezoekslijstjes naar behoefte kan worden opgenomen.

Deze lijstjes zijn bedrukt naar in de praktijk gebleken behoefte, zoodat het antwoord op bij het huisbezoek te stellen vragen daarop kan worden opgeteekend en daardoor altijd van elk gezin kan worden overzien. Losbladig, opdat het boekje steeds precies naar volgorde van straat of wijk kan worden bijgehouden, en het blaadje van uit de wijk verhuizende gezinnen gemakkelijk kan worden verwijderd of aan den broeder der nieuwe wijk overhandigd. De klembandjes blijven steeds in gebruik. Iedere kerkeraad die prijs stelt op serieuze werk, zal deze zakboekjes noodig blijken te hebben.

De prijs is voor het klembandje f1.— en voor de lijstjes f1.50 per 100 stuks. Proefblaadjes op aanvraag.

OOSTERBAAN & LE COINTRE - GOES

HILVERSUM

Rookt U een Rijn Sigaar?

Of prefereert U een pijp?

Dan kunt U terecht bij

SIGAREN MAGAZIJN

„THE OLDSMOKER“

KERKSTRAAT 8 - HILVERSUM

Chr. Muzieklijdschrift

„DE HARP“

met

maandelijksche Muziekbijlage

f 1.50 per jaar

onder redactie van F. PIJLMAN

Neemt proef met een abonnement en U zult algeheele voldoening smaken.

Administratie-Adres:

Planclusstraat 65 - Amsterdam

Medew.

Grosch

Dr. J.

Thijs

Stukke

Dr. C. TA

INHOUD:

Schrift: C

— Kerkelij

(Slot). Oo

ten en Act

rie. L. — 1

van den m

V. — Val

Historie: 1

schouw. —

Als wij

artikelen t

duisver ond

en na zage

gen erover

punt, dat

actueel bli

oen vaak d

omgekeerd

lijk leven v

En daar

dat er re

nieuwe be

dat niet v

is, niet on

Wat hel

verstaan?

beste we

beschikkin

met wat r

Gods", wa

ordineerd

zal. Alleen,

praedestini

bedoelt er

Gods met

ons mense

Toch is

migen gen

uitverkiez

Gereforme

onval niet

maar even

Nu bedr

voorop stel

als de pra

Over het a

de neiging

waarheid

leeren. En

bij dit om

Toch zo

Over de w

noot on-pe

heid zonde

steeds alle

lijk geheel

minst geld

praedestini

is, weet ni

geloof door

buiten dat

om, toch t

ken gaal,

wat hij ze

schelijke i

scheef get

Dat is, i

voornaams

tegen het l

in z'n omg

anders da

praedestini